

Български институт за правни инициативи

Ул. Раковски 132, ет. 3
София 1000
България

Тел. ++359/2/9808084
++359/2/9808515
www.bili-bg.org
office@bili-bg.org

Изх. №: ИППН-13-200821

ДО:

Г-жа Ива МИТЕВА

Председател на 46-то Народно събрание на
Република България

Г-жа Десислава АТАНАСОВА

Председател на ПГ на ГЕРБ-СДС

Г-н Тошко ХАДЖИТОДОРОВ

Председател на ПГ „ИМА ТАКЪВ НАРОД“

Г-жа Корнелия НИНОВА

Председател на ПГ „БСП за България“

Г-н Мустафа КАРАДАЙЪ

Председател на ПГ „ДВИЖЕНИЕ ЗА
ПРАВА И СВОБОДИ“

Г-н Христо ИВАНОВ

Председател на ПГ „ДЕМОКРАТИЧНА
БЪЛГАРИЯ“

Г-жа Мая МАНОЛОВА

Председател на ПГ „ИЗПРАВИ СЕ БГ! НИЕ
ИДВАМЕ“

КОПИЕ ДО:

Комисия по бюджет и финанси ЧРЕЗ
Любомир **КАРИМАНСКИ**, Председател на
Комисията

МЕДИИ

Относно: процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати за управител на Българската народна банка, представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

На заседание на Комисията по бюджет и финанси, провело се на 19 август 2021 г., са приети Процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати за управител на Българската народна банка, представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание, които предстоят да бъдат гласувани от парламента.

От Български институт за правни инициативи наблюдаваме процедурите за избор на ръководните позиции в държавата от 42 Народно събрание и в тази връзка изразяваме дълбокото си разочарование, че 46-ият състав на Народното събрание отбелязва значително отстъпление от демократичните стандарти за избор на еднолични или колективни органи. Настоящият проект на Процедурни правила за номиниране, изслушване и избор на управител на БНБ е скок назад в постигнатото от парламента досега и в никакъв случай не е стъпка в посока възстановяване на парламентаризма, а напротив. Многократно сме предлагали на Народното събрание да завиши стандартите при избор на съставите на контролните, надзорните и контролните органи¹, но очевидно за българският парламент приоритет е бързината за сметката на качеството що се отнася до кадровата му политика.

Така приетите от Комисията **процедурни правила не отговарят на принципите за публичност; прозрачност; обективност; равнопоставеност; предвидимост на процедурите и отчетност на назначаващия орган.**

На първо място, не става ясно защо парламентът реши да стартира скорострелно процедура за избор на управител на БНБ, чийто мандат е изтекъл, но **такива процедури не са започнали за попълване състава на други органи**, като напр. главен инспектор и

¹ http://www.bili-bg.org/12/956/news_item.html

инспектори в ИВСС, КЕВР, КЗЛД и др. Това оставя съмнения в обществото, че процедурата се съставя *intuitu personae* и **на база конкретна личност се приоритизират процедурите за определени регулатори**. При засилената политическа динамика и противопоставяне в парламента, и заявеното от председателя на ПП „ИТН“, че партията остава опозиция, започването на процедурата за избор на управител на БНБ изглежда още по-нелогична.

На второ място, предвидените времеви реквизити в процедурните правила от **само 3 дни** за номинации не дават възможност нито политическите партии да направят качествена селекция на потенциални кандидати, нито на заинтересованите страни да се запознаят с биографиите и идеите на кандидатите, нито да се направи задълбочено професионално и обществено обсъждане на състоянието на сектора. **Минималният стандарт в редица процедури в предходни състави на парламента е бил минимум 10 работни дни**. Бързането води до претупване на процедурата и е сигнал за **изпразване от съдържание на парламентарната фаза от процедурата**. Това налага и извода, че решението кой да е управител на БНБ е взето извън Народното събрание.

На трето място, БНБ е един от най-важните регулатори в страната, който изпълнява функции и в рамките на Европейския съюз. В момент, в който страната ни е по пътя към присъединяване към Евророната, изборът на управител на БНБ е от високо обществено значение. Не става ясно защо преди да открие процедурата, Народното събрание не е разгледало Годишния отчет за дейността на БНБ за 2020 г., като основа за задълбочена дискусия по отношение на това как трябва да се развива управлението ѝ. Кратките срокове за задаване на въпроси и липсата на изискване за писмена концепция за управление от кандидатите на практика възпрепятстват гражданското включване в процедурата и отново потвърждават впечатленията ни, че парламентът служи като фасада за решения и договаряности, извън предвидените в законите и ПОДНС.

Чрез акта на избор на ръководители или ръководни органи на институции от най-различен порядък и сфера на дейност, **Народното събрание оказва значително влияние върху формирането на конкретните секторни политики**, задава политическия заряд за легитимиране на управлението на тези институции. Процедурата по назначаване на техните ръководители следва да бъде решаващ момент за потвърждаване на почтеността, мотивацията, характера и експертизата на кандидатите за управленски позиции. Подобна процедура е от изключителна необходимост за повишаване прозрачността и следователно доверието в парламента, за възстановяване на диалога между обществото и институциите, за усъвършенстване на демократичния политически процес. Настоящите процедурни правила не съдействат за постигането на нито една от тези функции на парламента.

Ако 46-то Народно събрание иска да създаде реални гаранции за пълноценна, конкурентна процедура, качествено гражданско участие и задълбочен дебат, то процедурните правила за избор на управител на БНБ трябва да бъдат ревизирани.

Обратното би означавало, че българският парламент възстановява най-порочните практики при избора на органи.

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер

Директор

Български институт за правни инициативи